UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens ab Anno Redemptoris DCC.XIV. perducitur vsq[ue] ad Annum DCCC.XLII. quo & orta hoc sæculo in Oriente, debellata est penitus Iconoclastia; vt planè qui Tomum hunc Panopliam dixerit aduersus impios Iconoclastas, veritatis scopum attinget, Continet annos C.XXVIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 786. Hadriani Pap. Annus 15. Constant. Et Irenes Impp. 7.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15233

Visual Library

ſonis, quâ die Paraſceues regium vultum obſcuraſſet) rurſum, inquit, vidi hodierna te die primum ſolicitum, & ad rem attentiſſimum: poſt quàm verò menſam adieras in templo mediam, ita hilaris nobis conſpectus eſt vultus, vt repentina in te mutationis me caperet miraculum.

Stupor autem erat videre, quòd de manu purpurati ſacerdotis ſinguli pulchellum puerum in os ſuſciperent, quem quibuſdam ludibundum arridere, vltrò properare, alijs verò abhorrentem, auertiſſe vultum, & tamen in ora demiſſum, nec redeuntem aſpexi. Hoc quid ſit, nec dum accipio. Tum Rex: Benè, inquit, profeciſti: plus tibi aliquid quàm cunctis ſacerdotibus & omnibus nobis eſt oſtenſum. Inde mutatâ veſte, manu ſecum abſtractum docuit grande pietatis myſterium in altaris ſacramento. Quâ re cognitâ, exhilaratum Ducem oraſſe, vt proprium illi ſacerdotem permitteret, qui diuinæ rei curam haberet, crebriuſque in conſpectu peragere altaris ſacratum myſterium. Rex etiam Pontificem illi daturum promiſit, modò illi habitationem Epiſcopo dignam promiderit. Ducem verò arcem ſuam ad VViſeram viruſque, capacem oſtendiſſe: deditque in eiuſdem arcis non exiguo circo locum ædificandæ Eccleſiæ. Ferunt proinde nomen Eccleſiæ proueniſſe quod meum & tuum quaſi communis duorum poſſeſſio, ſonat in lingua Saxonum vernacula Min, din.

II. *Erat vir præcipua religione Herimbertus, qui cùm Carolum latere non poſſet, dignus eſt habitus, quem primum præficeret eidē Eccleſiæ Mindenſi Epiſcopum: adiecit illi miniſteriales non paucos nec paruos, vt haberet Eccleſia defenſores ſuos. Illi verò quia ex imo gradu in nobilitatem excreuerāt, vt partim Comites, partim Duces fierent, ſpreuiſſe matrem videntur.*

*Ornata eſt autem Eccleſia iam tum ab initio multis Sanctorū reliquijs Feliciani Fulginatis Epiſcopi & Martyris, Theodori Epiſcopi, Carpophori & * Abundæ Martyrum. Profecit autem Eccleſia tam in ſpiritualibus quàm in tēporalibus ſub hoc Pontifice, agēte nouitio feruore in populo recēns conuerſo, inſtante nihilominus bono Pontifice, qui frugem diuini verbi curauit in populo multiplicari.* hactenus de his auctor in Metropoli Saxonum: quæ totidem verbis reddidiſſe voluimus, ne quid additum putetur ad ea, quæ ex Annalibus Saxonum prodita auctor refert. Qui & addit, hoc anno iam VVidichindo ad religionem Chriſtianam conuerſo, cœptas à Carolo magno alias Cathedrales Eccleſias erigi in Saxonia, eiſdemque qui eas curarēt eſſe poſteà datos ſanctos Epiſcopos, de quibus inferius dicendum erit. hæc modò ſatis.

* Abundij.

IESV CHRISTI
Annus 786.

HADRIANI PAP. Annus 15. CONSTANT. ET IRENES IMPP. 7.

I. CHRISTI Redemptoris annus adeſt ſeptingenteſimus octogeſimus ſextus Indictione nonâ, quo ſeptimo Idus Auguſti, cùm Oecumenica Synodus in baſilica ſanctorum Apoſtolorum collecta eſſet, manu militari Iconoclaſtarum hæreticorum exturbatur. Quamobrem Imperatorum prudentia in tempus magis opportunum differri iubetur. At quomodo iſta ſe habuerint, ex iuſdem temporis ſcriptoribus accipe, atque primum ex Theophane, qui hæc ait: *Anno ſexto*, nempè ſuperiori, *Imperij ſui, mittentes Imperatores conuocauerunt omnes, qui ſub eorum erāt poteſtate Antiſtites, peruenientibus quoque à Roma tranſmiſſis ab Hadriano litteris & hominibus, vt prædiximus, vt ab Antiochia & Alexādria, & ſeptima Idus Auguſti nonâ Indictione*, hoc nēpè anno ſeptimo eorundem Auguſtorum, *præſidentes in templo ſanctorum Apoſtolorum apud regiam vrbem, cœperunt ſanctas ſcripturas relegere, & obijcere inuicem, Imperatoribus & * catechumenis inſpicientibus. At populi ſcholariorum & excubitorum atque ordinum cæterorum* militarium *adunati à ſuis Principibus, cùm haberent etiam ipſi magiſtrum Conſtantinum Deo odibilem dudum Imperatorem, irruerunt in eos nudatis gladijs, minitantes mortē afficere tam ſummum ſacerdotem, quàm Orthodoxos Epiſcopos & Abbates. Imperio verò per aſtantes ſibi familiares homines hoc ſedare nitentes, non acquieuerunt,*

CONCIL. OECVMENICVM ... INTERTVRBATVR.

* Hegumenis

quin potius exprobrauerunt. Cùm autem ſurrexiſſet Patriarcha, & tribunal cum Epiſcopis & monachis eſſet ingreſſus, hi qui maligni ſenſus erant eorum Epiſcopi, exierunt ad eos clamantes, & dicentes: Vicimus. Et gratiâ Dei nemini nocuerunt furioſi illi & inhumani; & taliter diſſolutâ Synodo, vnuſquiſque rediit ad propria. hæc de his ſummatim Theophanes, qui quod ait Taraſium eſſe tunc ingreſſum tribunal, vt hæc intelligas ex Ignatio, qui eiuſdem viri ſanctiſsimi res geſtas eſt proſequutus, dilucidiùs enarrante, & ex ipſius Taraſij litteris vt accipias neceſſe eſt. Qui igitur præſens fuit ijs quæ ſcriptis mandauit Ignatius, hæc habet [a]:

[a] Ignat. in Taras. apud Sur. tom. 1. die 25. Febr.

II. *Taraſius animum adhibebat, vt quæ ad rectam fidem pertinēt, vt quæ Deo volente viſa fuerant, & ab Imperatoribus promiſſa erant, ad effectum venirēt, contendebat. Hoc autem erat, vt Oecumenica procederet Synodus, & ab eo quod iuſſum eſt, minimè aberraret Eccleſia. Iuſſu ergo Imperatorum omnes Pontifices ex vnaquaque regione & ciuitate proficiſcuntur in regiam ciuitatem. Et iam edicto conuento in inclyto templo diuinorum Apoſtolorum, & iam ſedentibus Epiſcopis in ſedibus propoſitis: ecce quoddam examen veſparum, virorum inquam, qui erāt animis leoninis ex exercitu Conſtantini, qui olim Imperij ſceptra non piè adminiſtrabat, exurgens veluti ex quibuſdam alueis malæ opinionis, accedit ad dictam ædem ſacram, bellicis armis eam obſtruēturum. Qui cùm venerandæ ædis atrijs appropinquaſſent, inconditâ voce locum repleuerunt, dicentes, non eſſe ferendum infirmari & tranſgredi ea quæ olim viſa fuerunt Conſtantino. Nā non permittemus (aiebant) illius abrogari dogmata, & prædicari eſſe ſtatuendas imagines. Quòd ſi quis hoc inceperit, & ante noſtros oculos viderimus abrogari Synodum, quæ fuit ab ipſo congregata: ſanguine ſacerdotum terram reddemus purpuream.*

III. *Hæc dicebant, & in portas irrumpentes volebant eos qui erant intus interficere. Tunc nutu Imperatoriæ poteſtatis, Seſsionem relinquunt Pontifices. Imperatores autem in eos qui res nouauerant cum ira ferruentes, citò venerunt in ſuum palatium, eorum inſolentiam & inſurrectionem & euerſionem vniuerſi reputantes. Taraſius verò ad ſacram aram accedens, timoris nullum ſignum præferens, incruentum incipit ſacrificium, & myſticâ communione peractâ, domū reuertitur, vbi vacabat prioribus laboribus, nempè in ſacra ſcriptura, & in demonſtrationibus faciendis ex Patrum eloquijs.* Prouidè ſanè credendum exiſtimauerunt in præſentiarum Imperatores, ſecūdùm illud Eccleſiaſtici [b]: *Ne coneris contra ictum fluuij.* Porrò Taraſius ipſe teſtatur ſe ab eiuſmodi Iconoclaſtis prohibitū eſſe cathedrā. Etenim meminit harum turbarum ipſe in epiſtola ad Hadrianum Romanum Pontificem, vbi ait: *Verùm nos ante annum Seſsionem colligere Synodi ſtatueramus: cùm improbi aliquot homines, & quorum mentes inſaniâ tumultuabantur, turbam in nobis cientes, cathedram prohibuerunt: quamobrem coacti ſumus integrum annum à propoſito noſtro deſiſtere, nihilque, quod ad eā rem attinebat, tentare.* hæc Taraſius, qui poſteà præfatus in prima Actione Nicænæ Synodi, id hoc anno factum, ipſis Kal. Aug. affirmat, operaque Iconoclaſtarum Epiſcoporum. Cæterùm cùm reliqui omnes Epiſcopi ad proprias Eccleſias dimiſsi fuerint: ipſi tamen Apoſtolicæ Sedis Legati Conſtantinopoli recedentes, cùm in Siciliam perueniſſent, Romam reuerſuri, illic iuſsi ſunt conſiſtere, tempus opportunum expectantes, colligendi iterum Concilij Oecumenici. Quod & accidit ex ſententia, vt ſuo loco dicemus. Teſtatur id quidem Hadrianus Papa in epiſtola ad Carolum Magnum. Anaſtaſius Bibliothecarius in præfatione ad ſeptimam Synodum ad Ioānem Papam, de his agēs, his addit, milites ab Epiſcopis Iconoclaſtis fuiſſe inſtigatos ad contradicendum.

TARASIO INTREPIDVS SACRIFICAT.

[b] Eccl. 4.

SEDERE PROHIBITVS AB HÆRETICIS TARASIVS.

IV. Quomodo autem in hæreticos, factioſoſque milites Synodi ſacræ perturbatores vlti ſint Catholici Imperatores, ab eo de quo ſuprà Theophane ita accipe: *Anno ſeptimo Imperij ſui, miſſo Irena Stauratio Patricio & Logothetam in Thraciam menſe Septembri, & initio decimæ Indictionis ad vlteriora themata (ita appellatur ordines militares) perſuaſit eos ſibi cooperatores fieri, & depellere ab vrbe impium populum* (milites illos videlicet Concilij turbatores) *quem Conſtantinus, cognomento Copronymus inſtruxerat. Et cùm fingeret, totum exercitum motum eſſe in Orientales partes, eò quòd eas Arabes fuiſſet aggreſſi: exijt omnis regius apparatus atque ſuppellex vſque ad*

Malagena. & ſic introeuntes hi qui exteriorum thematum erant, tenuerunt vrbem. Mittens autem ad illos, ſignificauit eis dicens: Mittite mihi arma veſtra: opus enim non habeo vobis. At illi ſtulti diuinitus facti dederunt arma. Tunc miſſis familijs eorũ in naues, exules miſit, ab vrbe in propriam regionem vnumquemq; iubens abire, in qua genitus eſſet. Et cùm feciſſet proprium exercitum & Principes ſibi optemperantes, ipſe iterum menſe Maio anni ſequentis, mittens per omnem locum, congregauit omnes Epiſcopos, &c. (MILITES SEDITIOSI MALE MVLCTATI.) Dicentur hæc inferiùs de facta iterum cõuocatione Concilij Oecumenici. Ignatius eadem habet in Taraſio.

V. Erant hi (vt apparet) milites Prætoriani, qui medullitùs imbibiſſent Iconoclaſtarum hæreſim, propinatore illis facto Conſtantino Copronymo, quibus addebant calcaria plures Epiſcopi Iconoclaſtæ ad hoc conuenientes, vt quæ parabantur exturbarent: erant hi ex illis qui ſub eodem Copronymo ſeptimam quam dicebant Oecumenicam Synodum habuerunt, de quibus eodem loco meminit Anaſtaſius, hos nimirum conatos primùm eſſe ne Synodus cogeretur: quod cùm obtinere minimè potuiſſent illud niſos, vt eandem coactam iam exturbarent, exturbatáque eoſdem ſeptimam pſeudoſynodum acclamâſſe: nam audi Anaſtaſium: *Porrò Patriarcha delatâ cauſâ Imperatoribus, nequaquàm prohibitus eſt quò minùs fieret Epiſcoporum conuentus in prædicto venerabili templo. Factúq; quibuſdam allocutionibus tam à ſancto Patriarchâ, quàm à Deo amabilibus Antiſtitibus, & lectis quibuſdam Synodicis conſcriptis, quæ prohibent non oportere aliquando Synodum vniuerſalem fieri præter conſenſum cæterorum ſanctiſſimorum Patriarcharum. Cumq; legerentur hæc, facta eſt turba militum: & ante ianuas venerandi templi ſimultatem & clamorem faciebant ex immixtione quorundam Epiſcoporum, qui ad hoc moti, in Synodo malè ſentientes reperti ſunt eſſe.*

Quibus peractis, Imperator per Cubicularium omni Synodo iuſſit interim dicere: Abſcedite, vt populi inordinatum impetum euadamus: & poſt hæc voluntas DOMINI *fiat. Taliterq; Antiſtitibus è templo egredientibus, quidam eorum veritati reſiſtentes cum turba concinnauerunt, & impiè declamationem faciebant pſeudoſyllogę, ſeptimam Synodum collaudantes atq; Oecumenicam nominantes. Sed Catholicus ſcriptor, hæreticorum conciliabulum, quod ante hanc Synodum factum eſt, quod ſeptimam Synodum appellabant, pſeudoſyllogum, falſum collegium nuncupat. Cùm ergo taliter malignum concilium clamorem emiſiſſet, & hora eſſet quaſi ſexta: domum iam eſurientes abierunt, & ita commotio ſeditionis ſopita eſt.* hactenùs Anaſtaſius. Ex quibus intelligas conatum hæreticorum Epiſcoporum vi militari pollentium, nimirùm exturbatis Orthodoxis Epiſcopis, ipſos ibi remanſiſſe acclamationibus confirmantes ſeptimam pſeudoſynodum.

VI. Quod ad res pertinet Occidentales, hoc eodem anno Hadrianus Pontifex collectionem canonum octoginta à ſe elaboratam dedit Ingilramno Epiſcopo Mediomatricis ciuitatis tunc Romæ degenti, vt cauſam ſuam aduerſus falſos accuſatores defenderet. (COLLECTIO CAN. HADRIANI PAPÆ.) Quem abſolutum hiſce canonibus communitum remiſit ad ſuos: poſtulabat id cauſa, vt colligeret idem Pontifex canones ſpectantes ad accuſationem Epiſcoporum, & ad iura Romanæ Eccleſiæ pertinentes, ex qua aduerſus oppreſſiones illatas Epiſcopis à Principibus defenſio prodire ſolet, eâ verò oppreſſâ, omnes cum ipſa Eccleſias opprimi ſit neceſſe. Porrò eidem collectioni reperitur eiuſmodi præpoſita inſcriptio [a]:

E Græcis & Latinis canonibus & Synodis Romanis atq; decretis Præſulum ac Principum Romanorum hæc capitula ſparſim collecta ſunt, & Ingelramno Mediomatricæ vrbis Epiſcopo Romæ à beato Papa Hadriano data ſub die decimotertio Kalend. Octobris Indictione nonâ, quando ſui negotij cauſâ agebatur. ita inſcriptio, cui canones ſubijciuntur. Ex more tunc celebratam eſſe Synodum exiſtimamus, in qua de iuriſdictione Romanæ Eccleſiæ inſpici canones opus fuiſſe aduerſus oppreſſiones Epiſcoporum, quorum iudicia eidem primariæ Eccleſię ſint reſeruata. Vetus iſta in Eccleſia perſecutio ſecundùm Paulum [b], vt qui ſecundùm carnem nati, eos affligant qui ſecundùm ſpiritum generati ſunt.

[a] Extat to. 3. Cõc. edit. Venet.

[b] Gal. 4.

VII. Hoc pariter anno Carolus Magnus iam rebus Saxonum compoſitis orationis cauſâ Romam pararet iter, importuno licet hiemis tempore. In itinere enim conſtitutus celebrauit Natalem Redemptoris ſolemnem diem Florentiæ in Tuſcia, ita Chronica quæque vetera & Annales Francorum. Porrò eius Romam aduentum contigit anno ſequenti. dicemus de ipſo ſuo loco. Quid Rex Chriſtianiſſimus in animo haberet, exitus declarauit, nimirum expugnare Ducatum Beneuentanum, qui poſſidebatur à Longobardis, ne quid ampliùs iurium eſſet Longobardorum in Italia. Sed quæ inter ipſum Regem & Ducem tunc facta ſint, pro temporis ratione anno ſequenti Annalibus inſerentur.

Ante autem eius in Italiam aduentum conſtat domiſſe hoc anno Britones, quos, inquit Eginhardus, *ad Occidentem extrema quadam parte Galliæ ſuper littus Oceani reſidentes dicto audientes non erant: miſſa enim in eos expeditione, qua & dare obſides & quæ imperarentur ſe facturos polliceri coacti ſunt.* hæc Eginhardus. Ita quidem (vt anno ſuperiori vidimus ex litteris Hadriani Papæ ad Orient. Imperatores) cuncta Carolo dexterè accidere, eò quòd in primis, vt profiteretur, Petri Apoſtoli auxilio niteretur. Qui igitur hoc anno, mente conceperat Limina Apoſtolorum viſitare poſſet, perdifficile bellum Britannicum, nullo ferè negotio, quàm citiſſimè feliciter hac æſtate confecit.

Hoc eodem anno moritur Hildegardis Regina vxor Caroli Magni, cùm vixiſſet cum ipſo annos duodecim, vt eius ſepulturæ epitaphium ſcriptum docet, quod ex monaſterij S. Arnulphi Metenſis erutum ad nos miſſum vnà cum alijs Caroli ipſius filiorum inſcriptionibus, tibi, vt piæ valdè fœminæ, & ſeculi huius omnium clariſſimæ deſcribendum curauimus. Sic ſe habet:

Aurea quæ fuluis rutilant elementa figuris,
Quam clara extiterint membra ſepulta docent.
Hic Regina iacet Regi præcelſa potenti
Hildegard Karolo quæ benè nupta fuit.
Quæ tantùm clara tranſcendit ſtirpe alumnos,
Quantum quæ genita eſt Indica gemma ſolum.
Huic tam clara fuit florentis gratia formæ,
Quæ non Occiduo pulchrior vlla foret.
Cuius haud tenerum poſſunt æquare decorem
Sardonix Pario, lilia mixta roſis.
Attamen hanc ſpeciem ſuperabant lumina cordis,
Simplicitas animæ, interiorq; decor.
Tu mitis, ſapiens, ſolers, iucunda fuiſti,
Dapſilis, & cunctis condecorata bonis.
Sed quid plura feram, cùm non ſit grandior vlla
Laus tibi, quàm tanto complacuiſſe viro?
Cumq; vir armipotens ſceptris inuaſit aurum
Linſeruumq; Padum, Romuleumq; Tibrim.
Tu ſola inuenta es, ſceptris quæ digna teneres
Multiplicis regni aurea ſceptra manu.
Alter ab vndecimo rurſum te ſuſtulit annus,
Heu genitrix Regum! Heu decus, atq; dolor!
Te Francus, Sueuus, Germanus, & ipſe Britannus,
Cumq; Getis duris plangit Ibera cohors.
Accolæ te Ligeris, te deflet & Itala tellus,
Ipſaq; morte tua anxia Roma gemit.
Muniſti ad fletum & fortia corda virorum,
En lacrymæ clypeus iter & arma cadunt.
Heu quantum ſapiens & formam robore ſemper
Vſiſti flammis pectus herile viri.
Solator cunctos ſpes hæc ſed certa dolentes,
Pro dignis factis quod ſacra regna tenes.

Huculque Hildegardis Reginæ epitaphium.

Sed & eius filiæ in cunis defunctæ, quæ ibidem humata eſt, accipe ſepulchro inditam inſcriptionem.

Hildegard rapuit ſubitò te funus acerbum,
Ceu raptat Boreas verè liguſtra nouo.
Expleuit necdum vitæ tibi circulus annum
Annua nec venit lux geminata tibi.
Paruula non paruum linquis virguncula luctum,
Confodiens iaculo regia corda patris.
Matris habens nomen, renouas de morte dolorem,
Poſt quam vixiſti vix quadraginta dies.

Pectore nos mœſto lacrymarum fundimus amnes,
Tu nimium felix gaudia longa petis.

Hæc ibi, quorum ſi quis me rogaret auctorem, reſponderem (quod opinor ex muſa conſimili) Albinũ Flaccum, dictũ aliter Alcuinũ, ſicut & ſequentis quod ſcriptũ cum primogenita filia eiuſdẽ, eodem fermè tempore obijt, ſic vt eius epitaphium ibidem inuentum habet verſibus iſtis.

Hoc tumulata iacet puſilla puellula buſto,
Adelaid nomine ſacro quæ vocitata fuit.
Huic ſator eſt Karolus, gemino diademate pollens,
Nobilis ingenio, fortis ad arma ſatis.
Sumpſerat hæc ortum propè mœnia celſa Papiæ,
Cum caperet genitor Itala regna petens,
Sed Rhodanum properans rapta de lumine vitæ,
Itaq; ſunt matris corda dolore procul,
Exceſſit patrios non conſpectura triumphos;
Nunc Patris æterni regna beata tenet.

Duxit autem poſt obitum Hildegardis Luitgardem & alias, decedẽtibus ipſis, idem Carolus Magnus, in hoc planè ſeipſo minor inuentus, cum nec his cõtentus, introduxerit concubinas.

IESV CHRISTI
Annus 787.

HADRIANI PAP. Annus 16. — CONSTANT. ET IRENES IMPP. 8.

I. CONCIL. OECVMENICVM SEPTIMVM NICAENVM. SEPTINGENTESIMVS octogeſimus ſeptimus annus Redemptoris Indictione decimâ conſignatur, quo ſacroſanctum Concilium Oecumenicum in Nicæa Bithyniæ celebratum eſt. *Etenim* (inquit Theophanes) *menſe Maio huius decimæ Indictionis, mittens Irene Auguſta conuocauit omnes Epiſcopos, qui conuenirent in Nicænſium ciuitatem ad celebrandum illic Concilium, & per totum tempus æſtiuum congregati ſunt omnes apud Nicæam: ſiquidem eos qui ex Romanæ Sedis, & Orientalium Patriarcharum perſona venere omninò non dimiſerat, ſed retentos ſecum habebat, & octauo anno Imperij Irenæ & Conſtantini exiuit Taraſius Archiepiſcopus Conſtantinopoleos in Nicænſium ciuitatem.* hæc de locô & tempore magnæ Synodi. Ignatius item in Taraſio de his agens tradit, nonniſi poſtquàm ſe cæteri Epiſcopi in Nicæam contuliſſent, Taraſium cum Legatis Patriarcharum illuc eſſe profectum. Sed quinam iſti fuerint, & alij quos ſecum duxit, ſic narrat.

II. TARASII ADVENTVS IN NICAEAM. *Cum ſanctiſsima claſſa dicto citiùs in dictam veniſſet ciuitatem, Taraſius quoq; venit ex vrbe regia, ex Apoſtolicis Sedibus ſecum aſſumens eximios quoſlibet & præſtantiſsimos, nempè ab Hadriano quidem Papa Romano Petrum primum presbyterum, & Petrum monachum & præfectum; ab Apoſtolica autem diœceſi, à Politiano inquam ſacratiſsimo Papa Alexandrino Thomam monachum & presbyterum, & à * Theodoreto Patriarcha Antiocheno, & ab Elia principe paſtorum Æliæ Ioannem monachum presbyterum & Syncellum, adducens etiam ſecum quoſdam ex ijs qui gerebant magiſtratus, pietate claros & gratiâ doctrinæ & facundiæ, inter quos fuit etiam Nicephorus, qui erat à ſecretis Imperatoris, qui cum vixiſſet in ſanctitate, & eſſet ornatus diuinis virtutibus & doctrinâ ac dicendi ſcientiâ, Byzantij ſedis Patriarchalis ſuſcepit honorem poſt Taraſii ſanctam conſummationem: & quicunq; erant venerandi & eximij monachi, qui mouebantur zelo diſciplinæ & regulæ Eccleſiaſticæ, & contendebant ſemper ſequi Synodalem accurationem, profecti ſunt Nicæam.* hæc Ignatius earundem rerum inſpector.

* Theodoro

III. SANCTI QVI INTERFVERVNT CONCILIO. Inter hos venerabiles monachos interfuiſſe ſanctum Platonem, de quo plura ſuperiùs, auctor eſt Theodorus Studita in Actis vitæ ipſius, ſimiliter magnus quoque ille Theophanes Confeſſor, qui ex Patricio genere amplexus erat (vt diximus) monaſticam vitam, eidem pariter interfuiſſe conuentui vocatus traditur; de eo enim hæc in vita ipſius auctor eiuſdem temporis ſcriptor: *Pulcherrimum illud, inquit, factum me penè præterijt: Cum enim Nicææ Synodus ſecunda coacta eſſet, ad eam ipſe quoq; cum alijs Patribus vocatus eſt. Cumq; omnes equis præſtantibus & ſplendidis veſtimentis ornati venirent, ipſe veſte ſolitâ indutus lacerâ, & aſinæ inſidens læto animo iter ſuſcepit. Sed cùm omnes viderent eum, qui priùs omnium diuitiarum copijs abundauerat, ſic indutum, maiorem ex illo quàm ex reliquis vtilitatem acceperunt, & ingenti tranquillitate animi repleti ſunt: Ipſe verò veritatem amplexus & errores aſpernatus, maximâ virtutum opinione inſignis rediit.* hæc de Theophane Confeſſore, de quo rurſum dicendum erit inferiùs. Interfuit eidem Concilio S. Euthymius Sardicenſis Epiſcopus Confeſſor illuſtris, cuius dies natalis tam Græcis quàm Latinis tabulis conſignatus habetur vndecimâ menſis Martij. Interfuerunt pariter & alij præclariſsimi Confeſſores, qui tempore Conſtantini Copronymi vincula & exilia, ſediumq; priuationem paſsi fuerãt: qui omnes poſtliminio reſtituti ardentibus animis ad ſanctum Cõcilium tanquàm apes ad aluearium conuolârunt. Porrò numerũ omnium qui Synodo interfuerunt, fuiſſe trecentorum & quinquaginta Epiſcoporum eſt communis aſſertio; nam & Pſellus de ſingulis agens Synodis, vbi de hac meminit, iſtos habet iambicos verſus:

NVMERVS EPISCOPORVM SYNODI NICAENI.

Poſtrema ſeptima rurſum facta eſt in Nicæa
Quinquaginta conuenerunt ſupra trecentos.

Photius autem trecentos ſeptuaginta ſeptem nũmerat. In Menologio autem Baſilij Imp. numerantur Epiſcopi trecenti ſexaginta ſeptem.

IV. Antequàm autem ipſa ingrediamur Acta Concilij, hic prætermittenda ſunt, quæ Anaſtaſius Bibliothecarius in nuncupatoria epiſtola ad Ioannem Papam octauum de tranſlatione à ſe facta eiuſdem ſeptimæ Synodi Oecumenicæ, prudẽter admonuit, ne cui pateat occaſio vllius ſcandali. Ait enim: *Sanè notandum eſt, quædam in hac Synodo ex Apoſtolorum & ſextæ Vniuerſalis Synodi canonibus & ſententijs inueniri, quæ penes nos interpretata nec habentur, nec admittuntur. Et certè de Apoſtolorum canonibus liquidò nouimus, quoniam ijs quidam facilè non præbuerunt conſenſum. Sed & prædeceſſor veſter beatiſsimus Papa Stephanus non ex ijs plus quàm quinquaginta recipiendos, ſynodicè promulgauit, cùm quædam conſtituta Pontificum ex ipſis canonibus aſſumpta eſſe videantur: Vnde Apoſtolatu veſtro decernẽte, non ſolùm illos ſolos quinquaginta canones Eccleſia recipit, ſed omnes eorum, vtpotè Spiritus ſancti tubarum; * quoniam & omnium omninò probabilium Patrum & ſanctorum Conciliorum regulas & inſtitutiones admittit illas duntaxat, quæ nec rectæ fidei nec probis moribus obuiant; ſed nec Sedis Romanæ decretis * admodum quid reſultant, quin potiùs aduerſarios, id eſt, hæreticos potenter impugnent.* ſic igitur ſi qui veteribus Romanæ Eccleſiæ inſtitutis & regulis contradicere reperiuntur, ijdẽ canones exploduntur, vtpotè non Apoſtolorum, ſed vt adulterini partus ipſorum nomine ſuppoſiti. pergit verò dicere de canonibus ſextæ Synodi, quorũ mentio in huius Actis ſeptimæ frequens reperiatur.

DE CITATIS IN SYNODO CANONIBVS APOSTOLICIS.

* quia

* ad modicum

V. *Ergo & regulas quas Græci à ſexta Synodo perhibent additas; ita in hac Synodo principalis ſedes admittit, vt nullatenus ex ijs illæ recipiantur, quæ prioribus canonibus vel decretis ſanctorum Sedis huius Pontificum, aut certè bonis moribus inueniantur aduerſæ. Quamuis omnes hactenus ex toto maneant apud Latinos incognitæ, quia nec interpretatæ, ſed nec in cæterarum Patriachalium ſedium (licèt Græca vtantur linguâ) reperiantur Archiuis, nimirùm quia nulla earum, cùm ederentur, aut promulgans, aut cõſentiens, aut ſaltẽ præſens inuenta eſt, quanquàm eoſdem Patres illas Græci promulgâſſe perhibeant, qui in ſexta Synodo ſunt inuenti: ſed hoc nullis probare certis poſſunt indicijs.* hactenus de ſextæ Synodi canonibus Anaſtaſius occaſione eorundem canonum, qui in hac eadem Synodo citati reperiuntur.

DE CITATIS IN SYNODO CANONIBVS SEXTAE SYNODI ADMONITIO

VI. Monet & illud quod haũd minoris momenti eſſe videtur, ſic dicens: *In eo ſanè quod frequenter Vniuerſalem in hac Synodo Græci Patriarcham ſuum inconuenienter appellant: Apoſtolatus veſter Græcorum adulationi veniam det, prælatus ſuis non ſine reprehenſione placere ſtudentium. Verùm cùm apud Conſtantinopolim poſitus frequenter Græcos ſuper hoc vocabulo reprehenderem, & faſtus vel arrogantiam redarguerem: aſſerebant, quod non ideò Oecumenicum, quem multi Vniuerſalem interpretati ſunt, dicerent Patriarcham, quòd vniuerſi orbis teneat Præſulatum, ſed quòd cuidam parti præſit orbis qui à Chriſtianis inhabitatur: nam quod Græci οἰκουμένην vocant, à Latinis non ſolùm orbis,*

DE TITVLO OECVMENICI ADMONITIO.